

Spoštovani!

Vsi dediči smo ponosni na našega dedka Josipa Ribičiča, ki je uspel pred davnimi leti napisati knjigo, ki je aktualna in poučna še po sto letih. Moj dedek pa bi bil ponosen na knjigo kot izgleda danes v primerjavi s prvo izdajo izpred sto let, na nas in na vse, ki so prispevali k temu, da je izšla.

Drugi razlog za naše navdušenje pa se skriva v atraktivnih ilustracijah Ejti Štih. Kdo bi si mislil, da je mogoče živalskim likom vdihniti človeške značaje in počutja in to brez govora, videa in glasbe. Neverjetna je ustvarjalna moč čopiča, kadar za njim stoji Ejti Štih. Pričarala nam je pravo simfonijo različnih značajev tragičnih junakov sedmih zgodb ter njihovih čustvenih stanj. Podobe junakov kokošnjega rodu zaživijo pred nami in izražajo žalost in veselje, ponižnost in upornost, jezo in obup, nestrpnost do drugačnih, gospodovalnost in prevzetnost, potrtnost in zmagoslavje, kot da gre za človeški rod.

In še nekaj je očitno iz teh podob. Očitno je, da je umetnica Ejti Štih bolj prizanesljiva do kokošnjega rodu kot do človeškega. Sklepam, da zato, ker na podlagi lastnih izkušenj doma in v Boliviji bolj zaupa naravi kot ljudem.

Knjiga bi bila brez njenih podob preveč tragična, ko skuša vsem, ki jo vzamejo v roke, povedati nekaj v poduk. Zabave je v zgodbah, napisanih v času požiga Narodnega doma v Trstu, bolj malo, zato je bolj optimistični pristop pri slikanju kokošnjega rodu vzpostavil novo ravnotežje, da knjiga bralca ne spravljaja v obup, temveč ga sili k realističnemu pogledu na človeški svet, ki je zabaven in poučen hkrati in na njegovo trenutno stanje, ki nas navdušuje in zaskrbljuje hkrati.

Josip Ribičič je znal po načelu, da je za mlade dobro le najboljše, prepričati velike slovenske slikarje, da so slikali zanje. Med njimi so bili Avgust Černigoj, Božidar Jakac, Maksim Gaspari, France Mihelič, Ive Šubic, Marija Vogelc in Robert Hlavaty. Njihovo izročilo nadaljuje in razvija Ejti Štih.

Naj sklenem z zahvalo vsem, ki so pomagali pri izidu knjige in omenim oba moja brata (Mišo in Mitko) in druge pisateljeve potomce, založbo Vida in njeno direktorico Valentino Smej Novak, da si je upala zastaviti svoj vpliv za izid te knjige, Slavka Pregla zaradi njegovega razmisleka o pomenu ponovne izdaje knjige, pa Blejski zavod za kulturo, MOL in podžupana Aleša Čerina ter Ljubljanski grad in Heleno Türk, brez katerih knjige in razstave ne bi bilo.

Ni slikarja ali slikarke, ki bi znala bolje naslikati Kokošji rod kot je to uspelo Ejti Štih in ni ga mesta na zemeljski obli, ki bi bil lepši in primernejši za predstavitev njenih slik kot sta stolpa na Blejskem in Ljubljanskem gradu.

Ciril Ribičič